

Hospodářská strategie České republiky 2015 - 2020

(návrh přípravy)

pracovní materiál pro diskusi na PT pro hospodářskou politiku RHSD ČR, 22. 5. 2014

Po nástupu nové vlády je třeba revidovat národohospodářsky relevantní dokumenty a vytvořit řídicí strategii, který bude v souladu s cíli vládní koalice a zároveň bude schopna fungovat jako vedoucí dokument hospodářské politiky včetně zmapování nároků na jednotlivé resorty. Hospodářská politika zároveň nemůže být vytržena z kontextu celkového rozvoje společnosti – vždy musí respektovat i další pilíře rozvoje: sociální a environmentální.

1. Proč je hospodářská strategie potřebná? Popis současného stavu:

Česká ekonomika prošla ekonomickou recesí, která se projevila propadem reálného produktu a nárůstem nezaměstnanosti. Negativní vývoj ekonomiky přitom ovlivnil i další oblasti života v České republice. Současné hospodářské oživení je pouze slabé a je třeba ho výrazněji podpořit. Detailní popis současného stavu bude součástí samotné hospodářské strategie. Základní charakteristiku stavu české ekonomiky dokládají některé klíčové statistiky:

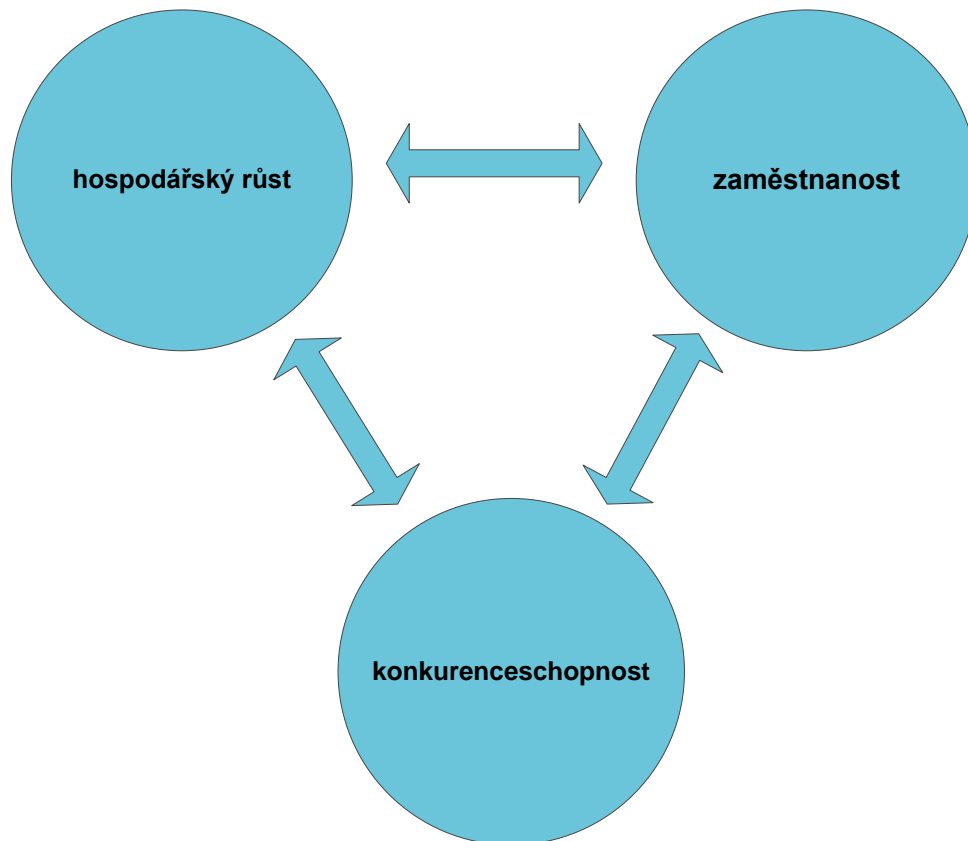
- Reálný hrubý domácí produkt klesl nejen v roce 2009, ale také v letech 2012 – 2013,
- proces reálné konvergence české ekonomiky se zastavil – v letech 2010 – 2012 Česká republika dosahovala 81 % průměru HDP zemí EU na jednoho obyvatele v paritě kupních sil,
- počet registrovaných nezaměstnaných vzrostl z 297,9 tisíc osob (v červnu 2008) na 629,3 tisíc osob (v lednu 2014),
- zároveň se zvyšuje počet dlouhodobě nezaměstnaných, míra výskytu dlouhodobé nezaměstnanosti v posledním čtvrtletí minulého roku dosáhla více jak 42 %,
- obecná míra nezaměstnanosti mladých osob (ve věku 15 -24 let) se z 10,3 % (koncem roku 2008) zvýšila na 19,5 % (koncem roku 2013),
- konkurenceschopnost České republiky se zhoršuje. V Globálním indexu konkurenceschopnosti 2013 – 2014 dosáhla Česká republika 46. místo ze 148 zemí světa, přičemž v období 2008-2009 dosahovala 33. místo. Hlavní příčinou poklesu umístění ČR v posledních letech je nekvalita veřejných institucí a nedůvěra občanů v politiky,
- procento obyvatelstva ohroženého rizikem chudoby a sociálního vyloučení je sice v České republice dle oficiálních statistik jedno z nejnižších v rámci EU, mnoho osob ovšem výši svých příjmů překračuje hranici kritéria pouze mírně (60 % národního příjmového mediánu) – a to často pouze kvůli sociálním dávkám,
- podle hodnoty Indexu lidského rozvoje dosahuje Česká republika 28. příčku ze 186 zemí. Její pozice se však dlouhodobě nezlepšuje.

2. Cíl hospodářské strategie

Vláda České republiky si je vědoma přetrvávajících problémů české ekonomiky, které se negativně projevují i v jiných oblastech české společnosti, a proto se rozhodla zpracovat hospodářskou strategii, která by měla nastítnit nutné kroky k obnově udržitelného hospodářského růstu, zvýšení zaměstnanosti a posílení konkurenceschopnosti.

Obnova udržitelného hospodářského růstu, zvýšení zaměstnanosti a posílení konkurenceschopnosti České republiky.

Rámec hospodářské strategie

Základní vymezení strategie je dáno programovým prohlášením koaliční vlády. Hospodářská strategie se bude zaměřovat zejména na prorůstová opatření a zaměstnanost, konsolidaci služeb ve veřejném zájmu a sledování principů udržitelného rozvoje.

Dosahování hospodářského růstu, vysoké zaměstnanosti a konkurenceschopnosti jsou cíle, které jsou navzájem propojené a nelze je od sebe oddělovat. U zaměstnanosti nelze

opomenout, že nejde o pouhý počet pracovních míst, ale také o jejich kvalitu. Hospodářský růst, vysoká zaměstnanost a konkurenceschopnost následně umožní i dosahování vysoké úrovně sociálního soudržnosti. Zvyšování konkurenceschopnosti však musí být založeno na principech udržitelného růstu a specifickém postavení české ekonomiky v mezinárodním kontextu, nikoliv na různých formách sociálního dumpingu. Hospodářský růst musí nutně respektovat i hledisko environmentální. Pouze při zohlednění všech tří pilířů – hospodářského, sociálního a environmentálního – lze dosáhnout udržitelného rozvoje České republiky.

V rámci Hospodářské strategie České republiky 2015 – 2020 bude specifikováno přibližně deset klíčových opatření, která povedou ke splnění jejího základního cíle, a to k obnově udržitelného hospodářského růstu, vysoké zaměstnanosti a posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti České republiky.

Jedním z prvních kroků přípravy hospodářské strategie bude provedení analýzy relevantních současných i minulých strategií, které se zabývají českou ekonomikou (např. Národní program reformem ČR, Konvergenční program, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti, Opatření MPO na podporu hospodářského růstu ČR, Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020, Národní protikrizový plán, Strategie hospodářského růstu apod.), ale také strategií na evropské úrovni (zejména Evropa 2020).

3. Organizační zajištění hospodářské strategie České republiky

Tvorba strategie bude svěřena nově vytvořené **Pracovní skupině pro hospodářskou strategii**, která bude spadat pod reformovanou Radu vlády pro udržitelný rozvoj. Základní motivací tohoto organizačního nastavení je snaha zajistit, aby příprava probíhala transparentně v rámci široké platformy a byli k ní přizváni všichni relevantní aktéři. Neúspěch minulých hospodářských strategií byl často způsoben již nevhodným způsobem jejich přípravy a jednostranným procesem schvalování. Tomu je třeba se při přípravě nové hospodářské strategie vyhnout. Příprava Hospodářské strategie České republiky bude zpracována v souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií.

Návrh struktury:

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

- od června 2014 bude fungovat nově pod Úřadem vlády a bude naplňovat jeho nadresortní koordinační roli v oblasti ekonomické, sociální a environmentální.

Výbor pro udržitelnou ekonomiku

- od června 2014 nahrazuje funkci dřívějšího NERVu, koordinuje resorty v oblasti hospodářských politik,
- zahrnuje široké spektrum aktérů a funguje jako nástroj pro širokou konzultaci přípravy hospodářské strategie – nutné je zajištění reprezentativity a účasti všech resortů a státních institucí na odpovídající úrovni. Členy Výboru budou i zástupci sociálních partnerů.

Pracovní skupina pro hospodářskou strategii

- skupina pověřená přípravou hospodářské strategie,
- v rámci pracovní skupiny budou existovat podskupiny zaměřené na jednotlivé oblasti strategií se zastoupením sociálních partnerů.

Výbor pro kontrolu implementace strategií

- stálý výbor, který bude zajišťovat soulad strategií na všech úrovních a sledoval jejich plnění resorty.

4. Harmonogram (návrh)

červen 2014

pod Radou vlády pro udržitelný rozvoj bude vytvořena Pracovní skupiny pro hospodářskou strategii

září 2014

předložení první verze návrhu Hospodářské strategie ČR Výboru pro udržitelnou ekonomiku

listopad 2014

schválení strategie Výborem a Radou a prezentace strategie

od roku 2015

kontrola implementace strategie v rámci Výboru pro kontrolu implementace strategií (také součást rady vlády pro udržitelný rozvoj)

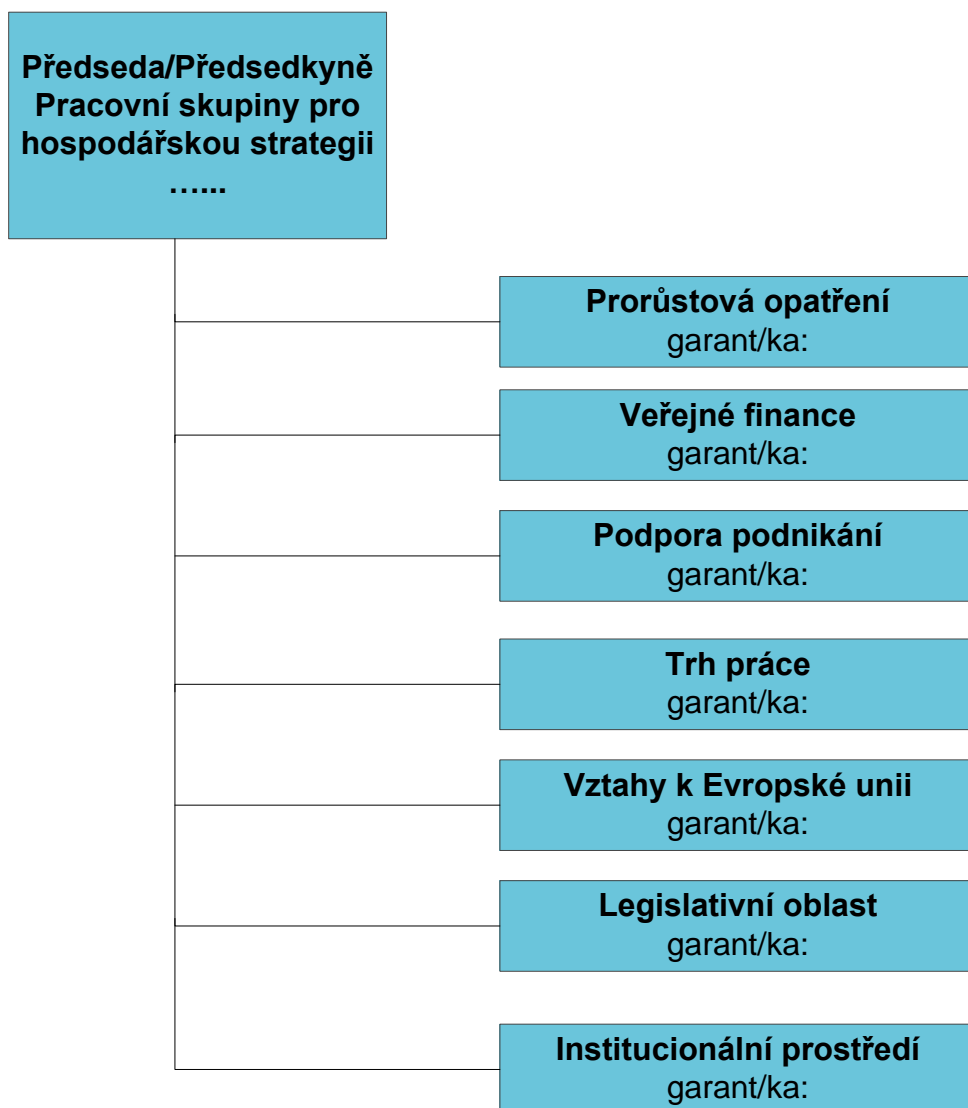
5. Pracovní skupina pro hospodářskou strategii

Jedná se o skupinu, jejímž cílem bude příprava samotného návrhu hospodářské strategie České republiky.

Metodicky bude Pracovní skupinu řídit její předseda nebo předsedkyně. Pracovní skupina se bude členit na jednotlivé podskupiny zaměřené na jednotlivé oblasti. V čele každé podskupiny bude garant dané oblasti, jednotlivé oblasti se pod metodickým vedením předsedy či předsedkyně budou navzájem prolínat.

Složení Pracovní skupiny bude opět ctít zásadu co nejširšího zapojení všech relevantních partnerů. Jednotlivé podskupiny budou mít takové personální složení, aby při přípravě strategie byly respektovány všechny tři pilíře udržitelného rozvoje, tj. ekonomický, sociální i environmentální. Je nadmíru žádoucí, aby i zástupci sociálních partnerů navrhli své zástupce do jednotlivých podskupin.

Návrh členění Pracovní skupiny pro hospodářskou strategii:

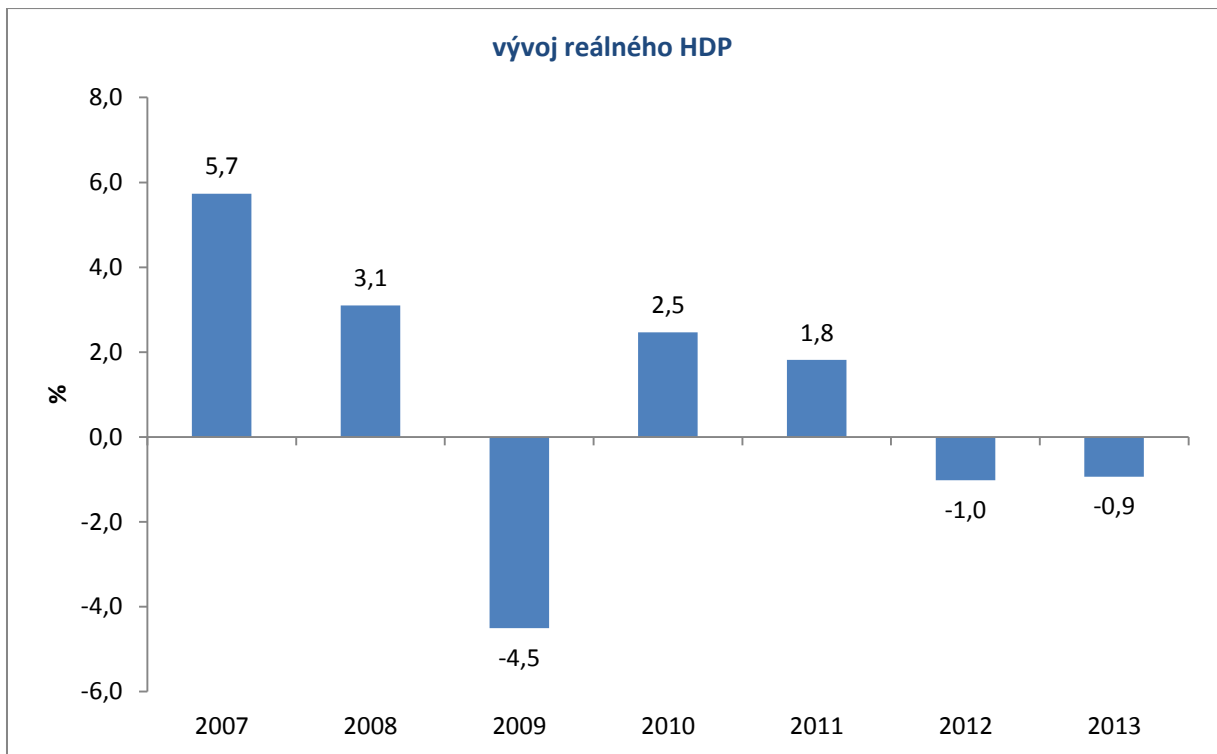

Vypracovali:

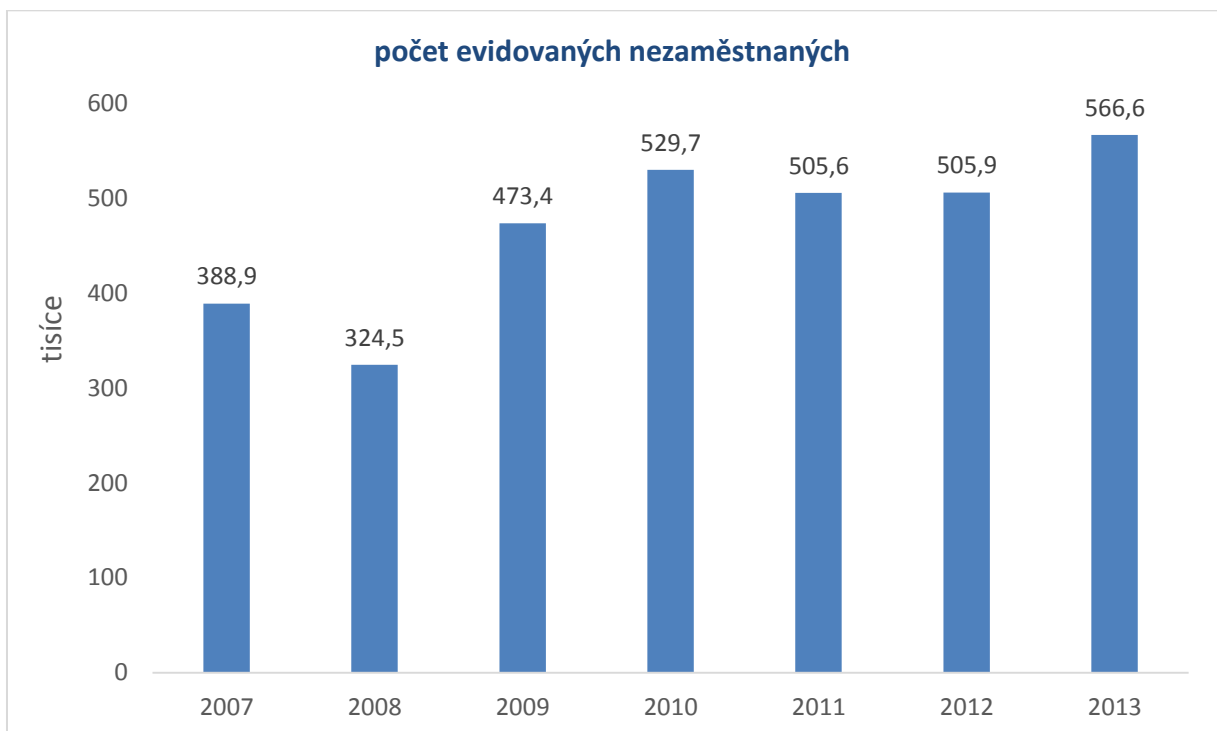
PhDr. Anna Kárníková, doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D., Mgr. Miroslav Jašurek

Odbor poradců a poradkyň předsedy vlády

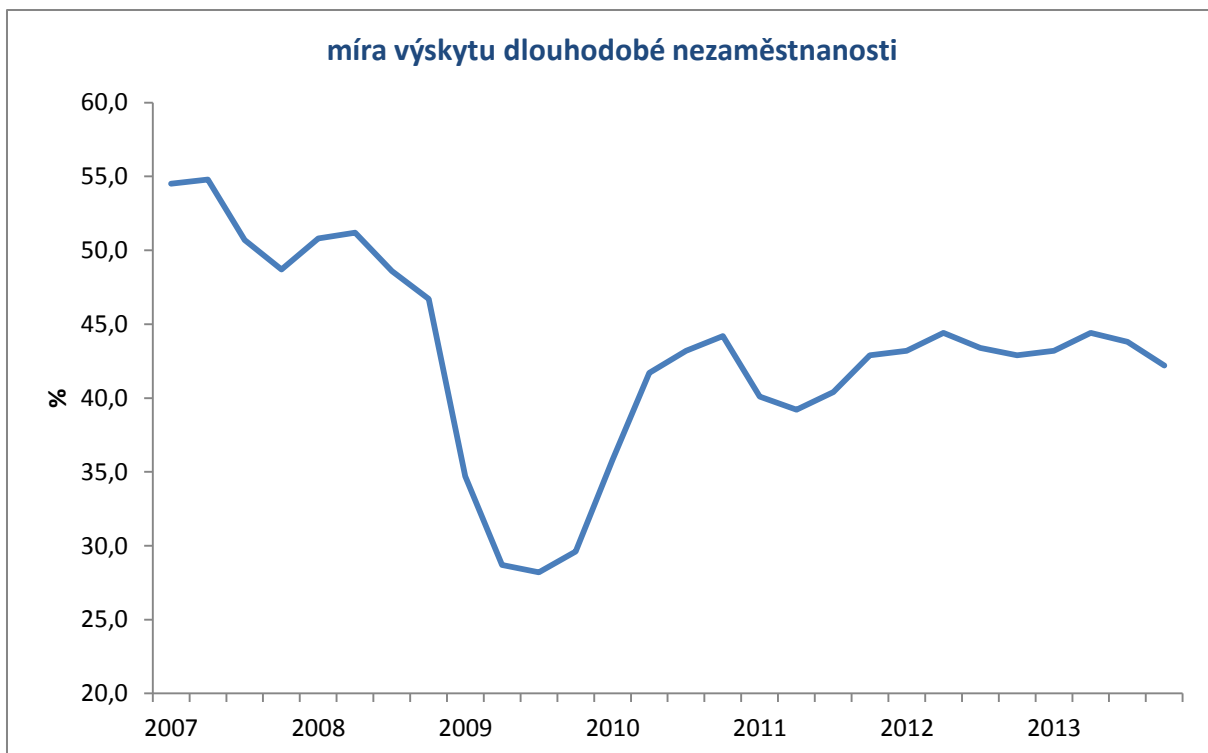
Příloha 1

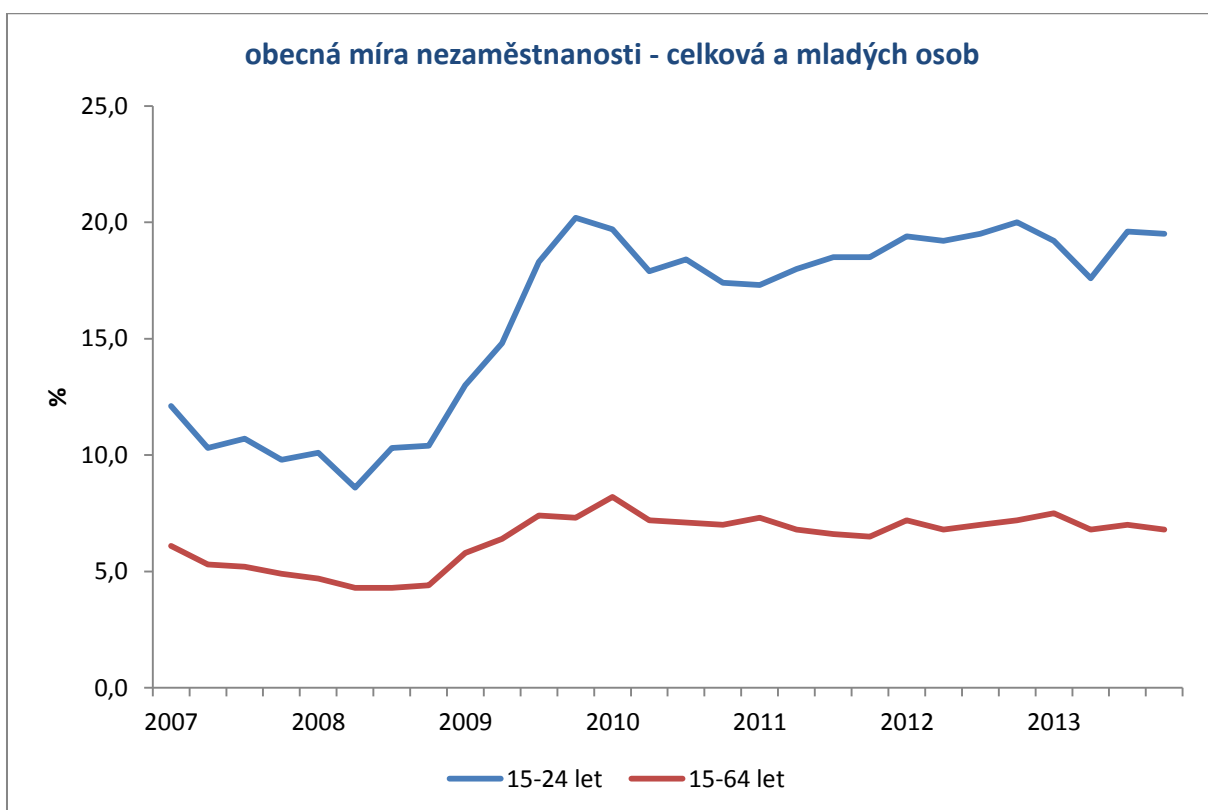
Pramen: ČSÚ

Pramen: MPSV, roční průměry

Pramen: Eurostat, čtvrtletní data

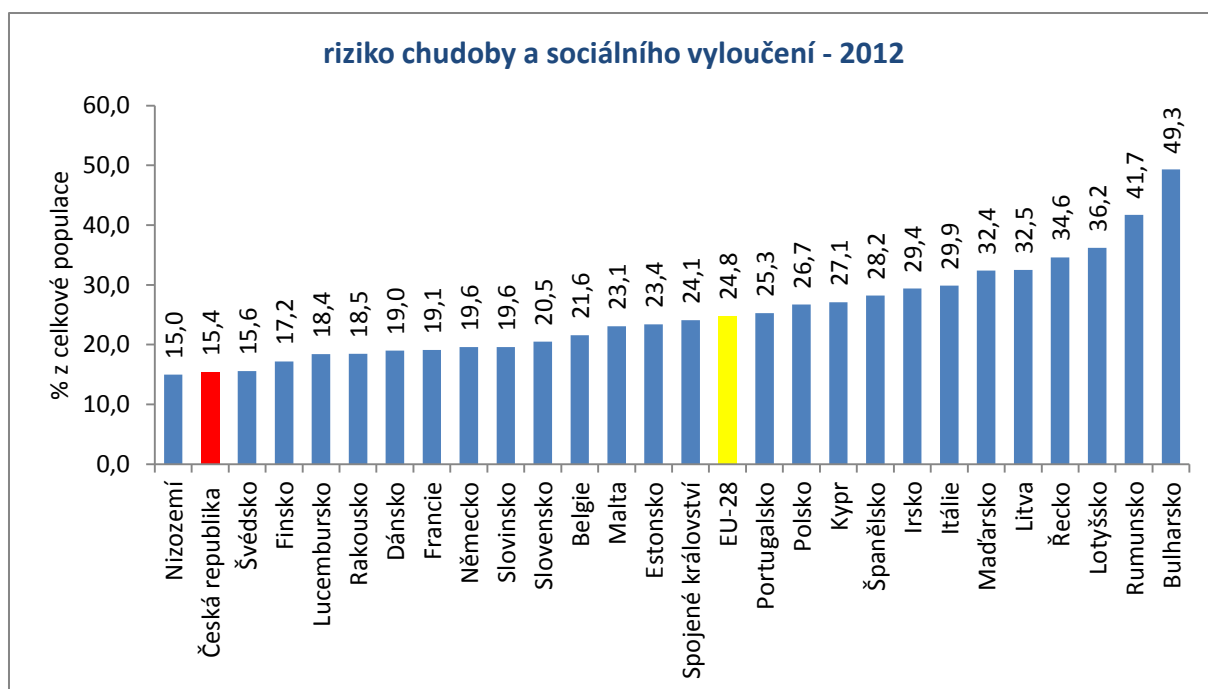

Pramen: Eurostat, čtvrtletní data

The Global Competitiveness Index 2013-2014			
Pořadí	Země	Pořadí	Země
1.	Švýcarsko	24.	Malajsie
2.	Singapur	25.	Jižní Korea
3.	Finsko	26.	Brunej
4.	Německo	27.	Izrael
5.	Spojené státy	28.	Irsko
6.	Švédsko	29.	Čína
7.	Hong Kong	30.	Portoriko
8.	Nizozemí	31.	Island
9.	Japonsko	32.	Estonsko
10.	Spojené království	33.	Omán
11.	Norsko	34.	Chile
12.	Tchaj-wan	35.	Španělsko
13.	Katar	36.	Kuvajt
14.	Kanada	37.	Thajsko
15.	Dánsko	38.	Indonésie
16.	Rakousko	39.	Ázerbájdžán
17.	Belgie	40.	Panama
18.	Nový Zéland	41.	Malta
19.	Spojené arabské emiráty	42.	Polsko
20.	Saudská Arábie	43.	Bahrajn
21.	Austrálie	44.	Turecko
22.	Lucembursko	45.	Mauricius
23.	Francie	46.	Česká republika

Pramen: World Economic Forum

Globální index konkurenceschopnosti hodnotí 12 pilířů konkurenceschopnosti, kterými jsou: instituce, infrastruktura, makroekonomická stabilita, zdraví a základní vzdělání, vyšší vzdělání a odborná příprava, efektivita trhu zboží, efektivita trhu práce, sofistikovanost finančního trhu, technologická připravenost, velikost trhu, sofistikovanost podnikání, inovace.

Pramen: Eurostat (Irsko – data za rok 2011)

Human Development Index 2012			
Pořadí	Země	Pořadí	Země
1.	Norsko	15.	Dánsko
2.	Austrálie	16.	Izrael
3.	Spojené státy	17.	Belgie
4.	Nizozemí	18.	Rakousko
5.	Německo	18.	Singapur
6.	Nový Zéland	20.	Francie
7.	Irsko	21.	Finsko
7.	Švédsko	21.	Slovensko
9.	Švýcarsko	23.	Španělsko
10.	Japonsko	24.	Lichtenštejsko
11.	Kanada	25.	Itálie
12.	Jižní Korea	26.	Lucembursko
13.	Hong Kong	26.	Spojené království
13.	Island	28.	Česká republika

Pramen: Human Development Report 2013

Human Development Index v sobě zahrnuje průměrnou očekávanou délku života, úroveň vzdělanosti a životní úroveň.